

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ג' סיון תש"פ | דף היומי בבלי: שבת פא.

דף היומי בהלכה: מסימן תע"ט אמצע הסעיף "מצוה לחזר אחר זימון" עד סימן ת"פ אמצע הסעיף "ושותהו בהסבה בלא ברכה".

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה ויהס כלב' עד 'והנה כאשר'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ד משנה יא עד פרק ד משנה יח

הרב נעל את החתן במשרד, וברח... האם מותר לעמוד בקריאת עשרת הדברות? | מה עשה המג"ש שלא מצא ממלא-
מקום ביום חתונת בנו? | ספר התורה תוקן, והשידוך נסגר – סיפורה של סגירת מעגל מופלאה | 1897

שבועות

החל היהודי להתחנן לפני השוטר ולהסביר לו עד כמה החדר
נחוץ עבורו. גם השכנים ניסו לדבר אל ליבו, אך היה זה כמו
לדבר אל הקיר... עד שנתברר כי השוטר כלל אינו מבין
עברית, אלא קיבל פקודה מהממונים עליו, ובא לבצעה...

וגם: מה עשה המג"ש שלא מצא מי שימלא את מקומו ביום חתונת בנו? | לקראת חג מתן תורה
- דברי חיזוק מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על קביעת עיתים לתורה

שיבנו בלא בקשת רשות, ובתוך זמן קצר קם החדר על תילו ומעמדו, וליהודים היתה אורה... לא עברו ימים הרבה והגיע שוטר אל הבית עם צו הריסה בידו, ונכתב שם שעליו לפנות את החפצים והרהיטים תיכף ומיד, בטרם יבואו הפקחים עם 'כלי משחית' ויהרסו את החדר כליל.

החל הלה להתחנן לפני השוטר שיחוס וירחם עליו, והחל לסבר את אזניו כמה צפוף היה לו ועד כמה החדר נחוץ לבריאות הנפש שלו ושל כל בני הבית, אף הרבה להעתיך עליו שהשקיע בבנין דמים הרבה. אולם השוטר נשאר בשלו. הגיעו השכנים ואף הם ניסו בטענות הרבה לדבר אל ליבו, אך היה זה כמו לדבר אל הכותל... עד שנתברר כי השוטר אינו יודע לדבר אלא בשפת רוסיה, ולא הבין מכל מה שדיברו אליו דבר וחצי דבר, אלא קיבל פקודה מהממונים עליו ובא לבצע מה שאמרו לו.

כיוצא בזה ממש צריך להיות אותו הזמן המוקדש לקביעת עיתים לתורה, כי באותה העת צריך לעסוק בתורה בלא להתחשב בשום תירוצים וטענות מרגשות... אלא הרי הוא כאותו שוטר

הגה"ק רבי חיים מוואלוז'ין זי"ע שאל פעם יהודי אחד מדוע אינו קובע עתים לתורה. תירץ היהודי את עצמו שהוא טרוד בטרדת הפרנסה, ולכן אין עיתותיו בידו לעסוק בתורה. אמר לו הגר"ח, שאם כך הם פני הדברים, הרי שאין בינו לבין אומות העולם ולא כלום, שהרי בשעה שעבר הקב"ה עם התורה אצל האומות העולם ושאלם האם ברצונם לקבל את התורה, ענו לו זה בכה וזה בכה - בני עשו ענו שכל חיותם היא מרציחה וכבר נתברך אביהם 'על חרבך תחיה', וכן שאר האומות. הרי שמאנו לקבל את התורה מפני פרנסתם וחיותם, ואם כן, אף האומר שאינו לומד ואינו קובע עיתים לתורה מפני חיות נפשו ופרנסתו, הרי הוא כאותם האומות...

מעשה באחד שנתברך מן השמים בילדים הרבה בלעה"ר עד שלא היה לו מקום בדירתו 'לנשום', ולגודל הלחץ זו הדחק רצה לבנות עוד חדר ולהוסיפו לביתו, אלא שנתברר לו כי מצד חוקי השלטון אין שום סיכוי שיתנו לו רשיון ולא יועילו שום עסקנים וקשרים למיניהם. קם ועשה מעשה, הביא פועלים

באמצע שמחת החתונה למסור את השיעור. נזעקו משתתפי השיעור לעומתו ושאלוהו, וכי לא היה יכול מע"כ להעמיד ממלא מקום שיגיד את השיעור במקומו? השיב להם בפשטות: אכן ניסיתי לדבר עם כמה ת"ח שיבואו, אך כולם לא היה להם פנאי, כי היתה להם בלילה זה שמחת נישואין שרצו להשתתף בה - שמחת נישואי בני יקירי...

(באר הפרשה)

שעושה את המוטל עליו בלא להבין מה שמדברים עמו. זהו שאמר הכתוב (ויקרא כו ג) 'אם בחוקותי תלכו', ופירשו חז"ל 'שתהיו עמלים בתורה', וללמד כי עמל התורה צריך להיות כ'חק' שאי אפשר לזוז ממנו.

דוגמא לדבר הוא כמו שסיפר כ"ק אאדמו"ר זי"ע על הרב פסרמן זצ"ל, שהיה מוסר מדי ערב שיעור קבוע לבעלי בתים, ולמרבת הפלא, ביום שמחת ליבו כשהשיא את בנו, הלך

הסיפור היומי

מה הקשר בין ספר התורה שתוקן במוצ"ש פר' תזריע מצורע תש"פ, לבין אירוסיו של הבה"ח 'אברהם זושא' שהתקיימו באותו ערב בשעה טובה ומוצלחת?

מגיד המישרים הרה"ג ר' ישראל מאיר שושן שליט"א מגולל השתלשלות מדהימה

ר' צבי את דבריו.

מה אתה אומר? השתוממתי, לבן שלי קוראים אברהם זושא על שמו...

ר' צבי התבונן בי כאינו מבין. "מה לך ולו?"

ואני הסברתי: ר' אברהם זושא סטאר ז"ל עבר את אימי השואה, הוא התגלגל במחנות, וכאשר ניצל גילה שאיבד במלחמה את כל משפחתו, עלה לארץ אוד מוצל מאש, וכאן התחתן פעם שניה עם מרת לאה ע"ה. הוא גר ברחוב יחזקאל, מול בית הכנסת של הרב הגאון ר' יעקב לנדא זצ"ל, והרבה לתרום לו. הוא נפטר בכ"ד אדר שנת תשנ"ג, ואשתו, מרת לאה, ביקשה מגיסתי שגרה בסמוך אליה לקרוא לבן על שם בעלה.

אולם גיסתי השיבה שהיא לא יכולה לתת את השם, מאחר ובעלה - אחי שיחי, קרוי גם אברהם, אבל היא תנסה לבקש מיהודי טוב לתת את השם. אחי ר' אברהם ישעי' התקשר אלי וסיפר לי על שכנו המנוח ועל בקשתה של האלמנה. "יש לך כבר שני ילדים, ויהיו לך עוד בעז"ה. מה דעתך לקרוא לבן שיוולד לך בשם 'אברהם זושא'? זה חסד עצום, והיא גם רוצה להכיר טובה על כך".

הלכתי לאחד מגדולי הדור זצוק"ל ושאלתי אם להיענות להצעה. הרב שאל אם ר' אברהם זושא היה יהודי ירא שמים, ועניתי שכן. נענה הרב ואמר: "למה לא? גם חסד עם הנפטר, גם לשמח את האלמנה, ואם היא תכיר לך טובה, זה גם כן דבר טוב עבורך".

הודעתי לאלמנה שאני מקבל על עצמי לתת לבני שם אחר בעלה ז"ל. זמן לא רב אחר כך נולדה לי בת. הבא בתור היה בן. אבי ז"ל נפטר זמן מה קודם לכן, ואני נקרעתי בין הרצון לתת שם אחר אבי ז"ל לבין ההבטחה שהבטחתי. הלכתי לאחד מגדולי

מספר המגיד מישרים הרה"ג ר' ישראל מאיר שושן שליט"א מבני ברק: בשבת קודש פרשת אחרי קדושים, בשעה שתיים עשרה בערך, דפק אצלי אברך בשם הרה"ח ר' צבי שידרוביץ שליט"א, שגר מספר בניינים לידי ברחוב החיד"א. הוא הגיע כדי לדבר אתי על נושא מסוים, ותוך כדי שיחה אמר לי: "היום עשינו הכנסת ספר תורה..."

מאי משמע? שאלתי. הרי בתי הכנסת סגורים עכשיו, המניינים נערכים בחצרות. מי מכניס ספרי תורה בימים אלו?

הסביר לי ר' צבי: "את הספר תורה של המניין שלנו לקחתי משיבה. זהו ספר תורה שמשמש תמיד כספר תורה שני. הוא זה שקוראים בו את ארבע הפרשיות, את הקריאה של שבת ראש חודש וכדומה. אם לא הקורונה, לא היו פותחים אותו באחת מהפרשות הסדירות - תזריע מצורע. במניין הקטן עתה הוא משמש, כמובן, כספר תורה רגיל, ואנו קוראים בו את פרשיות השבוע.

"והנה בשבוע שעבר, פרשת תזריע מצורע, ביקש הבעל קורא לקרוא את המילים 'שער שחר', אך גילה להפתעתו כי המילה 'שחר' אינה מופיעה! אם כך, זהו ספר תורה פסול. מיד גללו את הספר, הניחוהו בצד ולקחו ספר תורה ממניין בחצר אחרת. במוצאי שבת לקחתי את הספר תורה למגיה. הוא סרק את כולו במחשב וגילה שלוש טעויות נוספות. הוא גם תיקן אותן ודרש תשלום: שמונה מאות שקלים.

"חשבתי שאולי אמצא את התורם של הספר תורה או את היורשים שלו כדי לבקש מהם את הכסף, אבל אז התבוננתי ברקמה שעל מעיל הספר תורה, וגיליתי את השם 'אברהם זושא סטאר'. התברר לי שהוא נפטר עירי ואין לו יורשים. עכשיו, בשבת, קראו בספר התורה הזה לראשונה אחרי התיקון", סיים

אחר הרב אברהם זושא סטאר זכרונו לברכה - ספר התורה שתרם ובני שנקרא על שמו - נושעו באותו לילה! ספר התורה בא על תיקונו לאחר שלושים שנה! ובני מצא את זיווגו...
[נא ללמוד משניות לעילוי נשמתם: הרב אברהם זושא בן ר' יהושע ז"ל, נפ' כ"ה אדר תשנ"ג, וזוג' מרת לאה ע"ה בת ר' יום טוב ליפמאן ז"ל, נפ' כ"ב שבט תשנ"ד].
(גיליון 'השגחה פרטית')

הדור שליט"א, והוא ענה: "קודם כל לקיים את ההבטחה. בעזרת ה' יהיה לך עוד בן ותקרא לו על שם אביך". וכך היה. קראתי לבני 'אברהם זושא', ולבן שנולד אחריו קראתי 'משה יקותיאל' כשם אבי זכרונו לברכה.
וראה זה פלא: בשבוע שעבר, במוצאי שבת תזריע מצורע, סגרנו שידוך - בני אברהם זושא התארס!
אתה מבין מה קורה כאן? שני הזכרונות היחידים שנשארו

חג השבועות

לבו של הבחור הרחמן לא עמד במראה קורע הלב, והוא קרב אליו, הניח יד רכה על כתפו, התנצל על שהשיבו ריקם לפני שעה קלה, והציע לו לבוא ולשאול כל שאלה שירצה

אלו דמעות רותחות יצרו מהפך חיים?

בדברי תורה באהבה, מתוך נעימות ועריבות. לקבל את התורה כמטעינת אנרגיות, כמעניקת כוחות, כסוללת דרך חיים!
אז איך עושים את זה? איך מגיעים לכך שנקבל את האוצר הזה? איך הופכים למיליונרים במונחי תורה? איך מגיעים למוצאי חג השבועות, כשבתוך הלב פנימה שוכנת אהבת תורה לאין קץ, חשק ותשוקה לעסוק בה תמיד, יכולת להבינה בקלות ובבהירות? איך מנצלים היטב את היום הגדול הזה, כדי לקבל את התורה - בכמות, באיכות, מכל הלב?!

התשובה היא, כמו בכל עניין, כי הכל תלוי בנו, בבקשה שלנו, ברצון שלנו, בהשתפכות שלנו בתפילה ובבקשה לפני נותן התורה. נותן התורה - כשמו כן הוא - חפץ לתת. הוא רוצה לתת לנו את התורה, להעניק לנו את היכולת להתחבר אליה, להשקיע בה זמן וכוחות, לקבל ממנה אנרגיה ועוצמות. הוא חפץ לתת! ואנחנו? אנחנו צריכים רק לבקש, להתפלל, להתחנן. שיתן לנו כח לעסוק בתורה, שיסיר מעלינו כל מפריע, שיפתח לנו את המוח להבין את התורה, שיבקע בפנינו את שערי חכמת התורה, שיאפשר לנו להיות עקביים בלימוד התורה. כל מה שמוטל עלינו הוא לבוא אליו, לנקוש בדלתותיו, ולבקש, מעומק הלב ומכל הנשמה, שאנו רוצים ומבקשים לקבל את התורה, באמת!
יש לנו את ההזדמנות הזו מדי יום ביומו, בעת אמירת 'ברכות התורה' עם שחר, אז אנו מבקשים 'הערב נא... ונהיה אנחנו וצאצאינו... יודעי שמך ולומדי תורתך'. ושוב בתפילת שחרית, אז אנו מתחננים 'אבינו אב הרחמן... לשמוע ללמוד וללמד...'. כמה כדאי לנצל את ההזדמנויות הללו מדי יום, ובפרט בחג השבועות - זמן מתן תורה, הרי עכשיו זה הזמן לבקש!
יהודי יקר, אנו ניצבים ברגע בו מי שמחזיק באוצר הקסום ביקום, באוצר התורה, פותח את שערו ומבקש לתת. כל מה שאנו

הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א יום חתונתו - זה מתן תורה!

הנה אנו ניצבים בשערי היום הגדול והנפלא, היום לו ציפינו ולקראתו ייחלנו ימים כה רבים, היום שיש לו השפעה דרמטית על חיינו לאורך ימים ושנים. בהתרגשות אין קץ ובהמיית לב סוחפת אנו באים בשערי חג השבועות, זמן מתן תורתנו באהבה, הרגע הגדול בו קיבלנו את הטובה שבמתנות והאהובה שבתשורות, התורה הקדושה - משוש חיינו וחמדת ליבנו.

הלא לא נוכל לתאר את חיינו בלי התורה הנפלאה, שהיא - ורק היא - הפכה אותנו לעם אצילי ואיכותי, עם שעושה רצון בוראו, עם שכל בניו הם שגריריו של ה' בעולם. התורה הקדושה עמוקה מני ארץ ורחבה מני ים, יש בה סוגיות מורכבות והנחיות פשוטות, הכרעות הרות גורל והשקפות מכוננות, דרך חיים סלולה לצד מבוועי ביטחון ואמונה. את כל האוצר הקסום הזה - שבמרכזו תרי"ג המצוות - קיבלנו ביום הזה, ואין כל פלא שכולנו כה ששים ועולצים לקראת בואו.

ההתרגשות שבלב כל יהודי אינה ניתנת לתיאור. כל בר דעת מבין שאלו הם רגעים של הזדמנות פז, 24 שעות יקרות ונדירות. לצד ניחוחות עוגות הגבינה הערבים העולים מכל מטבח, לצד נעימות השירים המרטיטים המבטאים את יופי מתנת התורה, לצד קישוט הבתים ובתי הכנסת בירוק רענן וההכנות לקראת לילה בו לא נעצום עין ונשקע אל תוך התורה - לממש אותה, לחוש אותה, לעסוק בה באהבה - יש לנו מטרה משותפת אחת, גדולה וברורה:

אנו רוצים לצאת מהיום הזה ברכוש גדול! והפעם, אין מדובר בכסף גשמי, אלא ברכוש האמיתי: לקבל את התורה. במנות גדושות, בקשר אישי, ביכולת להתחבר, להבין, לקלוט, לעסוק

הלימוד, פנה רבי יחזקאל לרעהו ושאל: 'למדנו רבינו, מצינו תפילה להאיר עינינו בתורה, להבינה, לפתוח לנו את שער חכמתה. אולם מה טעם התפללנו דווקא על אהבת התורה? אולי היה עלינו להתפלל על הבנתה, אבל תפילה על אהבתה?! הלא אנו אוהבים את התורה, הבעיה היתה שלא הצלחנו להבינה!' חייך בעל ה'אור שמח' והשיב: 'אסביר לך ותבין היטב, אבל עוד לפני כן, ברצוני לספר לך סיפור...' - - -

השעה היתה שעת ערב מוקדמת, בבית משפחה אחת בדווינסק. אם המשפחה השכיבה את הילדים לישון בשעה מוקדמת יחסית, שכן משימה חשובה מוטלת עליה, ועליה להיעדר מהבית לאורך שעות הערב. כל הילדים נשכבו לישון במיטותיהם, ורק התינוק הקטן - נשלח לבית השכנה, שתשמור עליו לאורך שעות היעדרות האם.

כשיצאה, היה התינוק שליו ורגוע, ישן בעגלה ופניו כפני מלאך. על כל בעיה שלא תצוץ, הותירה האם אצל השכנה חיתולים לרוב, בקבוק, מוצצים, צעצועים בשלל צבעים. 'אם הוא יתעורר, יכה או משהו - כל מה שצריך הוא לתת לו מוצץ או שמיכה, בקבוק או צעצוע. קרוב לוודאי שיירגע, וישוב להירדם שנית!' - אמרה האם לשכנה, ויצאה לדרכה.

חלפה שעה קלה, והנה התינוק התעורר. השכנה המסורה ניגשה אליו מיד, ניסתה להרגיעו, אך לשווא. הציעה לו שמיכה, הכניסה לפיו מוצץ, נתנה לו בקבוק, הוציאה אותו שיזחל על הרצפה - דבר לא עזר. שעה ארוכה הילד בוכה ובוכה, מחפש את אמו שאיננה...

השכנה המסורה לא איבדה עשתונות, בקול שליו ורגוע החלה לשיר לו שירי ערש, ניסתה לספר לו סיפור, לעניין אותו בתמונות צבעוניות, אך מאמציה עלו בתוהו. היא הרימה אותו, חיבקה אותו, נישקה אותו - והילד מוסיף לבכות וליילל, צרורות של דמעות תלויים בזוויות עיניו, והוא מסרב להירגע. שעה ארוכה הילד בוכה, לעתים צורח ולעתים מייבב, והשכנה המסורה מנסה לעשות הכל - אך ללא הצלחה...

ואז, לאחר שעה ארוכה, שבה האם מסידוריה. עוד טרם כניסתה הגיעו לאוזניה יבבותיו של בנה, מיד כשנכנסה הרימה אותו בזרועותיה, וראו זה פלא - הוא השתק, חיוך ענוג נסוך על פניו, ורק לחות דמעותיו העידה על בכיו עד לפני רגע. ברגע בו האם ניגשה אליו - הילד הפך לרגוע ושלי, מרוצה ומאושר, מחוייך ועליז!

'ועתה אמור לי בבקשה', שאל בעל ה'אור שמח' את ידידו, 'איך זה יתכן? הלא השכנה כה התאמצה והתמסרה, הציעה לתינוק את כל תענוגי העולם שמעניינים אותו, עשתה הכל למענו. אפס - כי כל מאמציה עלו בתוהו, הוא השליך את הבקבוק וזרק את המוצץ, לא הביט בצעצועים ועצם אוזניו מלשמוע סיפורים. ואילו האם - מיד עם בואה, ברגע בו התינוק חש בזרועותיה - באותה שניה הוא נרגע לחלוטין, באותו רגע הפך לשלי ומאושר. איך זה יתכן?!

צריכים לעשות הוא לעמוד בדלת ולבקש, ולא לוותר בקלות - אלא להתחנן, בקול, בדמעות, בכוונה, מעומק הלב ומירכתי הנשמה, לזעוק בכל הכח: 'אבא, אני רוצה את התורה שלך, תן לי את היכולת להתחבר אליה, להבין אותה, לעסוק בה, להתמיד בה, להתרפק על כל מילה בה באהבה אין קץ ולקנותה קניין נצח!'

העת הזו בה אנו מבקשים לזכות בתורה - היא עת רצון עצומה, שעת רחמים בה שערי שמים נפתחים. עד כדי כך, שהרה"ק בעל ה'באר מנחם' מקאלוב ז"ע חושף: 'הרוצה לראות הצלחה בלימודיו, אזי הזמן המוכשר לכך הוא אחר ברכת התורה, להתפלל, לבכות ולהתחנן לפני המקום, כי הוא עת רצון שתתקבל תפילתו!' - יש כאן חשיפה דרמטית, על עת רצון ייחודית המתרחשת מדי בוקר - אחר ברכות התורה, ובפרט ביום חג השבועות, המסוגל לכך ביותר!

ובדרך אגב הוא מוסיף, כי הזמן בו מבקשים לזכות בתורה - הוא עת רצון שפותחת שערים לבקש גם בקשות נוספות, והוא מציע לכל מי שזקוק לישועה - ברפואה, בפרנסה או בכל נושא אחר - להתפלל על כך תיכף ומיד לאחר ברכות התורה, להעביר את הבקשה הזו יחד עם הבקשה לעסוק בתורה - שפותחת בפניו את השערים...

מגיע רגע ההזדמנות: אם אנו מתקשים במשהו בלימוד התורה, אם אנו חשים שאיננו מבינים בקלות, שאין לנו מספיק חשק, שיש מפריעים רבים מדי וקשה לנו להתגבר - זה הזמן לבוא לנותן התורה, לבכות, להתחנן, לבקש, להרעיש עולמות ולהגיד: 'אבא, אני רוצה את התורה, תן לי את הכוחות והיכולות לעסוק בה, עוזרני לקבל את התורה באהבה!'

הנוסחה הנכונה להתחבר לתורה!

פעמיים בשנה נהג הגאון רבי יחזקאל חפץ זצ"ל לנסוע לדווינסק, אל ידידו משכבר הימים - בעל ה'אור שמח' זצ"ל. מטרת הנסיעה לא היתה ביקור נימוסין בעלמא, כי אם לימוד משותף בחברותא, כפי שעשו מקדמת דנא. אמנם, באותה תקופה כבר לא התגוררו בקרבת מקום זה לזה, ובכל זאת - רבי יחזקאל לא יכול היה לוותר על התענוג, ופעמיים בשנה שם פעמיו לדווינסק, לביקור שכלל שעות ארוכות של לימוד משותף עם בעל ה'אור שמח'.

באחת הפעמים, בעת עיון בסוגיה סבוכה, החלו ללמוד את דברי התוספות, והתקשו להבינם. הם מנסים להסביר כך וכך, זה מעלה טענה כזו - וזה משיבו בסברא הפוכה, והם עומדים נבוכים בנבכי הסוגיה, פשוט לא מצליחים להבין. בתום שעה ארוכה של עמל ויגיעה שלא הצליחה להבהיר את הסוגיה, פנה בעל ה'אור שמח' לרעהו ואמר: 'הבה נעצור לרגע מהלימוד, ונתפלל שנוכה לאהבת תורה!'

ואכן, שני הגאונים עצרו מלימודם והחלו בתפילה. שעה ארוכה התפללו לזכות באהבת התורה, ולאחר מכן שבו ללמוד - וראו זה פלא, הסוגיה הובהרה והוארה כנתינתה מסיני. בתום

אלא, המשיך בעל ה'אור שמח', 'השכנה, מסורה וחכמה ככל שתהיה, עובדת על פי שכלה, מנסה לנתח את רצונו וכאבו של הילד לפי הבנתה. היא מנסה לחשב מה גורם לו לבכות, ומציעה פתרון שכלי ורעיוני, לפעמים אפילו גאוני, כדי לפתור לו את הבעיה...

לא כן האמא! אמו של הילד - אוהבת אותו, הוא חלק ממנה. כשהוא בוכה - משהו בתוכה בוכה אתו. כשכואב לו - היא חשה את כאבו. כשמשוהו מציק לו - היא עמו במצוקה. וכשהאהבה אליו כה גדולה, כשהרגש והחיבור עם התינוק כה עמוקים - היא מרגישה את התינוק. היא חשה את כאבו, היא מזדהה עמו בעומק נפשה. וההזדהות עמו, תחושתו שאמא מבינה אותו, מרגישה אותו, חיה את סבלו, ולכן מצליחה להרגיעו, לנסוך בו ביטחון ושלווה ולהפוך אותו לרגוע וחייכן...

כלומר, המשיך בעל ה'אור שמח', 'יתכן שישנה מטפלת מאוד חכמה, מאוד נבונה, אבל לעולם היא לא תוכל להרגיע תינוק בוכה כפי שהאמא תעשה זאת. כי האמא לא מבינה - היא מזדהה. היא לא מנתחת מה כואב - היא פשוט מרגישה. היא לא שומעת בכי וחושבת מה ניתן לעשות - היא בוכה עם התינוק ומוצאת פתרונות. זהו ההבדל בין אמא לשכנה או למטפלת, כי רגשות האהבה הם שפה סודית של חיבור אמיתי, של קשר קסום, של הזדהות משותפת!

ולכן, כשנתקלנו בקושי לפענח את הסוגיה, ביקשתי שנתפלל שנוכה לאהוב את התורה. כי אם נאהב את התורה כאהבת אם לבנה, אם נחוש שהיא חלק מאיתנו, אם התורה תהפוך לחלק מהבשר ודם שבגופנו, אם הקושיא הלא מובנת והמהלך הסבוך יציק לנו בתוכנו - מרוב אהבה, מעומק הקשר, מתוך נעימת החיבור - או אז נצליח לפתור את כאבינו בסוגיה, אז נצליח לפתור כל קושיא, לבסס כל מהלך!

ודו השיח הזה, אותו סיפר הגאון רבי מאיר צבי ברגמן שליט"א בשמו של הגאון רבי לייב בקשט זצ"ל - אחיינו של רבי יחזקאל חפץ זצ"ל, מחדד לנגד עינינו: לא רק שזה הזמן לפנות לאבא בבקשה ובתחינה, לא רק שעתה העת להתרפק עליו בדמעות - אלא שעכשיו הזמן לבקש שנאהב את התורה באמת עד שתהפוך לחלק מאיתנו, עד שכל שורה בה תהיה כאיבר מאיברינו, עד שכל מה שנלמד יהפוך לתמצית חלבנו ודמנו!

כי אז - מתוך אהבת תורה אמיתית - נחוש את התורה, נחיה אותה, נרגיש אותה, וממילא גם נבין אותה טוב יותר, והיא תאיר לנגד עינינו! הבה נתפלל לזכות לאהבת תורה, הבה נשאף ונפעל להפוך את התורה לחלק מאיתנו, הבה נעצים את רגשות אהבתנו לתורה - אז נזכה כי בורא עולם יפתח עבורנו את השערים ויעניק לנו את התורה במנות גדושות ומרוממות!

הנחשל שהפך לגאון!

ישיבה מבורכת בתלמידים עוסקי תורה היתה בעיירה קראסון שבפלך קייב שבאוקראינה, בראשה עמד הגאון רבי הירש שלעז

זצ"ל. בין תלמידי הישיבה נמנו עשרות תלמידים שעסקו בתורה באהבה, חלקם הפכו לגאוני עולם. טובי המוחות והכוחות מהמחוז כולו ומחוצה לו הגיעו ללמוד בישיבה, אשר קנתה לה שם טוב כבית יוצר לתלמידי חכמים מופלגים.

אחד הבחורים שלמד בישיבה, הבנתו היתה איטית, מוחו בקושי הבין. לצערו כי רב, הוא התקשה להבין אפילו מהלכים פשוטים בסוגיות לא מורכבות, ועל אחת כמה וכמה סוגיות סבוכות או מהלכים עיוניים. למרות זאת, בער בו הרצון להבין את התורה ולהתחבר אליה, והוא נהג לבקש מכל בני הישיבה עזרה וסיוע, שיסבירו לו משפט אחד, שורה אחת, קושיא אחת או תירוץ אחד...

המשימה היתה לא קלה, ומטבע הדברים - ניתן להבין כי הבחורים ניסו לחמוק ממנה, לא מרוע חלילה, אלא מתוך מחשבה כי זמנם יקר, ואין להם את הפנאי הדרוש. היטב הבינו, כי אם יתנדבו להסביר לו שורה אחת - הדבר יכול לארוך זמן מרובה, אותו העדיפו לנצל כדי ללמוד בעצמם. אך הבחור לא אמר נואש, יום אחר יום, שעה אחר שעה, היה הולך ומבקש מבחור שיסביר לו שורה אחת, מהלך אחד, משפט אחד - שיאיר את עיניו ולו במשהו, שיתן לו לזכות בפרוסה קטנה מהתורה!

רב ככל הבחורים, הצליחו באדיבות ובנימוס להתחמק, לבד מבחור אחד - שריחם עליו מאוד, והסכים להיענות לבקשותיו ולהסביר לו, פעם אחר פעם, בסבלנות ובבהירות. עם הזמן, וככל ששאר הבחורים חמקו מלסייע לו, הוא הפך ל'לקוח קבוע' של הבחור של שריחם עליו, והחל לבוא אליו מדי שעה... אט אט, פקעה גם סבלנותו של הבחור הרחום, והוא ביקש מהבחור כי יואיל לשאול אותו עד 2 שאלות ביום, ותו לא...

הבחור פנה והלך בפחי נפש, מאוכזב וכאוב. מעתה - היטיב להבין - נגזר גורלו, איש בישיבה לא מוכן לסייע לו. הנה הבחור האחרון שעוד השיב לשאלותיו ועוד הספיק להיענות לבקשותיו - גם הוא דוחה אותו מלפניו. עצוב ושבור הצטנף לו הבחור בפנית בית המדרש, והבחור הרחמן שהשיבו ריקם - עקב אחריו וגילה כי הוא רוכן על ספר כלשהו, כשבעיניו דוק של עצב...

מצא לו הבחור הרחום 'תירוץ כלשהו', קם ממקומו והחל להתקרב אל הפינה בלאט. מרחוק הבחין כי הספר עליו רוכן הבחור הלז אינו אלא סידור, וכשהתקרב עוד - נרתע לאחור בהתרגשות. הבחור האומלל, שלא הצליח להבין שורה אחת בתורה בכוחות עצמו, ועתה התאכזב שאיש לא מוכן לסייע לו - פשוט פתח את הסידור בברכת 'אהבת עולם', והוא שב ואומר, ברגש ובמתיקות, בדמעות ובתחנונים פעם אחר פעם:

'אבינו אב הרחמן, המרחם, רחם עלינו ותן בליבנו בינה...', והוא מוסיף ומתבל את תפילתו במילים בשפתו שלו, באידיש וברוסית, ומבקש: 'אבא שבשמים, אינני רוצה להצטרך לבריות, לא רוצה לבקש ולא רוצה להתאכזב. אבא, אתה נתת את התורה, פקח לי את העיניים להבינה לבד, תן לי את היכולת ללומדה, לקלוט אותה, להבין מה כתוב בה, למה זה כתוב, מה מבנה כל

והבחור הרחום עומד מרחוק, עוקב בעיניו אחר ההתייפחויות העולות ויורדות: 'לשמוע ללמוד וללמד - אבא, וכי אני רוצה להיעזר באחרים? אני רוצה להבין כל כך טוב, עד שיעזרו בי, שיבואו ללמוד ממני! רק אנא, ברחמים, פתח לי את שערי האורה, רצוני ללמוד תורה ולהבינה!'

לבו של הבחור הרחמן לא עמד במראה קורע הלב, והוא קרב אליו, הניח יד רכה על כתפו, התנצל על שהשיבו ריקם לפני שעה קלה, והציע לו לבוא ולשאול כל שאלה שירצה בכל זמן שיבקש. ואכן, הבחור הלז ניצל היטב את טוב לבו, היה מרבה לשאול ולבקש להבין, עד - - -

שיום אחד, תפילתו נשמעה. בורא עולם פתח בפניו את העיניים, ופתאום - דברי התורה החלו להאיר לו, הוא הבין אותם היטב. הוא הפך לאחד מהאריות שבחבורה, דמות מופת בהיכלה של הישיבה!

ככל הסיפור הזה סיפר יהודי מבוגר אחד לגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל, בהוסיפו: 'אני למדתי באותה ישיבה, ואני זוכר את שני הבחורים הללו. לימים, כל בוגרי הישיבה הצליחו איש איש בדרכו, אבל הוא - אותו בחור שבכה והתחנן לזכות בתורה - הלא הוא פוסק נודע פלוני, שרבים ביהדות ארצות הברית הולכים לאור פסקיו ומודרכים לאורו! ראו עד היכן כוחה של תפילה - הרי הוא היה בעל המוח החלש ביותר בחבורה, ולבסוף - הוא הגאון המפורסם ביותר מבין בוגרי הישיבה!'

סיפור זה, שהובא בגליונות 'דרשו' - ללמדנו בא: אין ספק שיש מי שנתן לו ה' יותר כשרונות, ויש מי שפחות. אין ספק שיש מי שניחן ביותר התמדה, ויש מי שפחות. ובאותה מידה - אין ספק שכל הקשיים, המהמורות, המצוקות וההתמודדויות שיש לכולנו בלימוד התורה - יכולים לפקוע, להיבטל, להיעלם מהעולם כהרף עין, בתפילה אחת מעומק הלב, עם כל הרגש, בדמעות, בתחנונים על החיים!

הנה אנו ניצבים ברגעי ההזדמנות, כשאבא פותח את האוצר ומבקש להשפיע עלינו תורה, אהבת תורה, התמדת התורה, חשק התורה, הבנת התורה, בהירות התורה. עכשיו השערים פתוחים! ילד, בחור, אברך, אבא, סבא, כולנו - זה הזמן לבוא לאבא ולהתחנן, לספר על הקושי שמפריע לנו ללמוד, לבקש על מה שעוצר אותנו מלהתחבר, לנצל את עת הרצון המופלאה הזו! ואם כך נעשה - נצא מחג השבועות ברכוש גדול באמת. נקבל את התורה, נפתח לעצמנו את שעריה, נוכל להתרפק עליה ולהיות מחוברים עימה עד אין קץ, לנצח נצחים!

מסכת שמצילה חיים!

אל הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א נכנס יהודי, שחזותו העידה עליו כי הוא כאוב, משהו מעיק עליו מאוד. כשהגיע תורו לדבר עם הרב, החל לספר כי רעייתו לקתה במחלה די מסתורית, שכל צורת ריפוייה היא קצת מוזרה, אורכת הרבה זמן, והתוצאות

כלל אינן מובטחות. 'הרופאים אומרים שזה תהליך ארוך ומייגע שאולי יעזור ואולי לא, מה לעשות?' - שאל האיש, כשקולו מתרסק ובעיניו מבצבצת דמעה.

רבי חיים, כדרכו, פסק תשובה קצרה וחותרת: 'בחג השבועות המתקרב, תקבל על עצמך ללמוד מסכת בבא בתרא!' 'בבא בתרא?!' - תמה הלה, תמהו גם בני הבית. 'מה עניינה של מסכת זו, הארוכה ביותר בש"ס ומהמורכבות שבה, שכל כולה עוסקת בדיני ממונות, למחלתה של האשה? כיצד בבא בתרא מהווה סגולה לרפואתה?!'

'כן, בבא בתרא!' - פסק רבי חיים, ושב ושקע בגמרא שלפניו... אלא שאחד מבני המשפחה ששהה במקום, חש כי זו חידה שחייבת פיצוח, ושב ושאל: 'אבל למה דווקא בבא בתרא? תורה היא וללמוד אנו צריכים - למה שילמד דווקא בבא בתרא?!' חייך רבי חיים לרגע, הרים את עיניו, והשיב על אתר: 'בחג השבועות נפסק כמה תורה יוכל יהודי ללמוד. אם יקבל על עצמו ללמוד בבא בתרא ויתפלל על זה, הרי שכך ייגזר בשמים. וממילא - יצטרכו משמים לספק לו את מנוחת הנפש שתאפשר לו ללמוד מסכת כה ארוכה, וירפאו את אשתו!'

סיפור מופלא זה, מאיר מה כוחה של קבלה טובה ללימוד התורה המתקבלת בחג השבועות. כיצד בורא עולם פותח את השערים, ומעניק את הכוחות למי שמקבל על עצמו קבלה כזו - לעמוד בה בגבורה, להצליח בה.

יותר מזה - ביום הזה, בורא עולם מעניק ישועות גדולות ונכספות לכל מבקשי הישועה, הזקוקים לישועה כדי לאפשר להם לעמוד בקבלותיהם בלימוד התורה. כלומר, אם אנו זקוקים לישועה ברפואה, בפרנסה, או בכל צורך אחר, הרי שאם נקבל על עצמנו קבלה טובה בלימוד התורה בחג השבועות, הרי שביום הזה בורא עולם יושיע אותנו מהמצוקה, כדי לאפשר לנו לעמוד בקבלה הטובה הזו.

יהודי יקר, פותחים לנו את הדלת, נותנים לנו את ההזדמנות. כל שעלינו לעשות הוא לקבל על עצמנו קבלה טובה, לנצל את יום מתן תורה כדי להתחבר באמת ללימוד התורה, עם כל הכוח ובמלוא העוצמה. הבה נקבל על עצמנו קבלה טובה נוספת בלימוד התורה: תוספת של כמה דקות לימוד, שיעור נוסף, חומר לימודי חדש. קבלה טובה בחג השבועות - מבטיחה שבורא עולם יסייע לנו לעמוד בה, יעניק לנו את כל מה שאנו זקוקים לו כדי להצליח בתורה!

עדות אישית נרגשת...

לפני ימים אחדים נחת על שולחנו מכתב מרגש במיוחד, והרי הוא לפניכם:

לכבוד 'פניני פרשת השבוע',

נחשפתי לגליונכם אך לפני שבועות אחדים, ושמחתי באומרים לי כי הופיע ספר 'פניני פרשת השבוע'. גמרתי בדעתי לרוכשו בהזדמנות הראשונה שתיקרה בדרכי, והעניין הלך ונדחה. בשבוע

נושאים ומפתח אישים יעיל, המאפשרים התמצאות מהירה באוצר עשיר בחומר מרתק על ערכי היהדות, המוגש בשפה עשירה, משובבת לב ומותאמת לכל סוגי הקהלים. לקראת חג מתן תורתנו הבעל"ט, זה הזמן להיחשף לאור התורה הייחודי שבין דפי הספר, וליהנות מחוויה רוחנית מרגשת ומעצימה, ובד בבד - מטלטלת ומרתקת. אין ספק, כי רכישת הספר תהפוך לבשורה מרוממת שתרום את החג ואת השבתות שבעקבותיו, ותעניק מימד רוחני נעלה ונשגב לכל ימות השנה! את הספר ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות. הפצה ראשית בטל. 03-756-3554, או בדוא"ל: 8510510@gmail.com

הנוסחה הסודית!

בעמדנו בערב חג קבלת התורה, הלא אין ספק שכולנו חפצים לקבל את התורה, שואפים לזכות בה. לא פעם אף מתקנאים אנו בקנאת סופרים מבורכת, במי שמצליחים לשבת וללמוד בהתמדה, התורה מאירה להם, הם מבינים הכל בבהירות. אנו שואלים את עצמנו מה סודם, מהו המתכון המצליח בעזרתו הם עוסקים בתורה בחיות ובשמחה, והדברים מאירים כנתינתם מסיני. את הסוד הזה מגלה לנו בעל ה'יערות דבש', דבריו מאירי עיניים. ראשית, הוא מוריד מהפרק את האפשרות שמדובר בהבדלי כשרונות, שכן התורה ניתנה לכל יהודי, בכל מצב ובכל כשרון. ואז הוא קובע, מילים חדות וברורות, הנה המתכון להשיג את מעלת התורה: 'אין לך דבר המזכה לאדם להשיג ישרות התורה ולפענח צפוניה, אלא להתפלל לה' בדמע, שישיב וירחמהו!' - זהו, זה המתכון, זו הדרך! ובעונותנותו הוא מוסיף ומעיד על עצמו: 'אם אזעק ואשווע להשם מקירות לבבי בתפילה לחונני דעת, ירחם עליי ויאיר עיני בתורתו!' לא 'אומן! - אותו גאון שכל התורה היתה פתוחה וגלויה לפניו, עומד ומסביר כי זו הדרך, זו הנוסחה, זאת השיטה. ואף מעיד כי הוא בעצמו עושה כך, פשוט כי אין דרך אחרת! לפנינו היום הגורל, הקובע והמכריע. הבה נתפוס אותו בכל הכח, הבה נמקד מאמץ בתפילה ותחנונים לבורא עולם שיאיר עינינו בתורתו ויקבע בליבנו אהבתו ויראתו, ואז נזכה לקבל את התורה באמת, ולשקוד עליה באהבה!

שעבר רכשתיו, וכמה אני מיצר על כל שבוע שלא היה לי את הספר מתחת ידי...

מהרגע בו נעזרתי בספר, שולחנות השבת שלי הפכו לאחרים, שונים, מרוממים. מדי שבוע אני מוכן עם מסר לילדים, מעוטר בסיפורי מופת ורעיון כביר העולה מפרשת השבוע. והם - מקשיבים, מפנימים, ואף מחוללים שינויים! בשבוע שעבר בחרתי לדבר עימם על מעלת הוויתור. נעזרתי דווקא בגיליון פרשת 'ויצא', אף שאין זו פרשת השבוע. והנה, במשך השבוע אני רואה כי ילדיי החלו לוותר זה לזה, אחוזי המריבות צנחו לאפס. בנושא אישי נוסף שנידון בקרב בני ביתי כבר שבועות ארוכים - חלה מהפכה של ממש, אין לי מילים להודות!

את המסר הזה, המנגינה הזו, אנו שומעים במבחר תווים, ממגוון קהלים, ומכל סוגי הקוראים. פעם אחר פעם אנו שומעים על משפחות ששינו אורחות חיים, על כיתות בבתי ספר ובסמינרים שקיבלו על עצמם קבלות טובות, על אנשים בכל קצוות תבל שהתחזקו באמונה ובביטחון. הידיעות הללו מרגשות ומעודדות אותנו, וזה הזמן להודות למאות המגיבים!

הספר 'פניני פרשת השבוע' - כך ב' שהופיע זה מכבר, כמו כך א' - שמהדורתו השניה כבר הופיעה ונחטפת מהמדפים, הוא אוצר בלום המאחד למעלה מ-150 גליונות ומאמרים, סיפורים ורעיונות, סגולות ועצות. היתרון הבולט של הגיליון - שעובר גם לדפי הספר, הוא במבט הממוקד מדי שבוע בנושא אחד העולה מפרשת השבוע, המעוטר בתובנה מהדהדת ובסיפורים נדירים ומדהימים.

אף על פי שהספר מותאם לכל הורה שמבקש רעיון, מאמר או סיפור מרתק לשולחן השבת - גם מרצים מעמיקים, מחנכים ומרביצי תורה נהנים מאוד מיתרונותיו הנפלאים, בהסברת ערכים נעלים בצורה ממוקדת, עמוקה, עשירה ומרגשת. מאמרי הספר כמו גם הסיפורים מוגשים באופן המאפשר להורה ליטול רעיון או סיפור ולהאיר בו את שולחן השבת, ובד בבד - גם מבקשי העמקה יכולים ליהנות מתובנות ומסרים עמוקים ומהדהדים.

בנוסף לעובדה כי מחזיקי הספר נהנים מכל האוצר הבלום הזה בהישג ידם מדי שבת בשבתו, באפשרותם להיעזר במפתחות מסודרים על מאות ערכים, סיפורים, מאמרים וסגולות, מפתח

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

'תיקון', גמרא או משניות - במה יש לעסוק בליל חג השבועות?

בלילה זה. מאידך, יש שכתבו שעיקר העיסוק בלילה זה יהא בתורה שעל פה.

ויש שכתב שאף מי שחשקה נפשו בתורה שבעל פה, יאמר תחילה את ה'תיקון', אך בחורים הלומדים בישיבה יעשו כהוראת רבותיהם.

[ביאורים ומוספים דרשו תצד, 3]

על פי הזוהר והאריז"ל יש לומר בליל חג השבועות את סדר 'תיקון ליל שבועות'; והחתם סופר נהג לאומרו יחד עם כל תלמידיו. מאידך, יש אומרים שאמירת ה'תיקון' נועדה בעיקרה עבור אלו שאינם לומדי תורה, אך הלומדים יעסקו כל אחד בענינו. ובנוגע ללימוד משניות - יש שכתבו שיש לעסוק בו לאחר לימוד תורה שבכתב; אך יש אומרים שאין זה נכון ללמוד משניות

כיצד ינהג הניעור בלילה לגבי ברכות התורה וברכות השחר?

אך לא יברך את ברכות 'אלקי נשמה', 'המעביר שינה', 'על מצות ציצית' על 'טלית קטן', וברכות התורה - שלגביהן נחלקו הפוסקים אם הוא מחויב בהן, ויצא ידי חובתו בשמיעה מאחר (מלבד ברכת 'טלית קטן', שיוכל 'לפוטרה' בברכת ה'טלית גדול', אם הוא לובשה).

ובמקרה שישן ביום שלפני לילה זה במשך מחצית השעה ויותר - נחלקו הפוסקים אם רשאי לברך בבוקר את ברכות התורה.

[משנ"ב תצד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 7-8; וראה שם, 6]

בזוהר הקדוש כתוב שחסידים הראשונים היו נעורים במשך כל ליל השבועות ועוסקים בתורה, וכבר נהגו כן רוב לומדי התורה. ומנהג זה הוא 'תיקון' לכך שישראל היו ישנים כל הלילה, והוצרך הקב"ה להעירם כדי לקבל התורה.

ומי שלא ישן כלל במשך הערב והלילה, יברך בבוקר את ברכת 'על נטילת ידים' לאחר עשיית צרכיו, יחד עם ברכת 'אשר יצר', וכן את שאר ברכות השחר מ'אשר נתן לשכוי בינה' עד 'הנותן ליעף כח'.

להתחיל את היום ברגל ימין חווייה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורחת
בכל יום...
המייל היומני של 'דרשו'**

עברה חצי שעה, והרב לא חוזר. סבלנותו של הבחור פקעה, הוא קם ממקומו ופנה לצאת מהמשרד לחפש את הרב, אך הדלת הנעולה מנעה בעדו. עכשיו הבין איזו מתנה הכין לו הרב ליום נישואיו...

"תואר כלה מאוד נתעלה בקבלת תורה"...

בחדר' - הדהדה המחשבה במוחו. הוא רץ אל מכשיר הטלפון וניסה להתקשר, אך גילה לאכזבתו שגם על כך חשב הרב... הטלפון נותק מבעוד מועד. הוא ניסה לצעוק ולדפוק על הדלת, אך מיקום המשרד היה באיזור שומם, כך שלא נשארה לו ברירה אלא לחכות לרב שישוב.

בשעת לילה מאוחרת הגיע הרב למשרד, פתח את הדלת ואמר לו: "עכשיו אתה יכול ללכת!"... הוא רץ כאחוז טירוף אל אולם החתונות, שם ראה את אחרון האורחים יוצא, ואת משפחת הכלה זועמת. איך שראוהו מתקרב מרחוק, התנפלו עליו בחירופים וגידופים - "יהודי מלוכלך, איפה נעלמת? הרסת לנו את כל השמחה!" גם הכלה היתה בין אותם המגדפים והמחרפים. הוא הסתלק מהמקום בבושת פנים, ונשבע לנקום ברב...

באותו לילה ישן רבי ציון לוי טוב. הוא ידע שזכה להציל עוד יהודי מנישואי תערובת, ידיעה זו גרמה לו אושר רב, אך לא לאורך זמן. כשיצא בבוקר לבית הכנסת הרגיש שעוקבים אחריו. הוא הסתובב לאחור וראה את הבחור החתן עם אקדח ביד. הוא ידע שסופו קרב...

הוא עצר וחיכה לבחור שיתקרב, ואז פתח את חולצתו ואמר לו - "אתה יכול להרוג אותי! הנה, כאן הלב שלי. אבל תדע לך, שאני כרב הקהילה כאן, לא רק שאיני מתחרט על מה שעשיתי לך, אלא אני גם שמח! כי אני נתתי לך את המתנה הגדולה ביותר ביום שהיה אמור להיות יום חתונתך, והיא, האפשרות שלא לנתק את הקשר ליהדות" - סיים בהתרגשות.

מול עוז רוח שכזה, גם החתן הכעוס לא יכול היה לעמוד. הוא הסתובב והלך.

לימים סיפר החתן - שבינתיים כבר התקרב לרבי ציון ונשא יהודיה כשרה - "הדבר היחיד שגרם לי שלא להרוג את הרב, היתה מחשבה שעלתה במוחי באותו הרגע ברחוב כשנפגשתי עם הרב: 'אם הרב מוכן למות רק בשביל שלא אתחתן עם גויה, סימן שהדבר חמור ביותר, וטוב שהרב הציל אותי מכך!'".

(דורש טוב, הובא בגיליון 'שבת אורה')

הגאון רבי ציון לוי זצ"ל, רבה הראשי של פנמה, למרות אישיותו הלבבית והחייכנית, הרי כשראה לנכון לנהוג בתקיפות כדי לשמור על חומות הדת, עמד כחומה בצורה. בתחילת דרכו, לא פעם אף היה בסכנת חיים כשעמד על דעתו דעת-תורה, שלא להתכופף לגחמותיהם ולרצונותיהם של כמה מאנשי קהילתו שהיו אנשים אלימים מאד.

אחת הפעמים היתה, עת בנו של אחד מנשיאי הקהילה החליט להתחתן עם גויה רח"ל. רבי ציון, רב הקהילה, לא יכול היה לשאת זאת שבקהילתו יהיו נישואי תערובת. כמה שניסה לדבר עם הבן ועם אביו לא הצליח, ודבריו נפלו על אזניים אטומות.

יום החתונה הגיע... רבי ציון יושב מכונס במשרדו, ולפתע אורו עיניו, רעיון נועז עלה בליבו והוא החליט לבצעו. תוך כמה דקות יצר קשר עם החתן וביקש ממנו לבוא אליו בהקדם האפשרי.

"מה הדחיפות?" - שואל החתן.

"יש לי בשבילך מתנה מיוחדת לרגל יום נישואיך, ואתה חייב לקבלה קודם החתונה. אני במשרד, תבוא לקחת" - סיים הרב ציון.

"בסדר, אבוא עוד שעה!". הטלפון נותק, והרב ציון נשאר להמתין לחתן במשרדו.

לאחר כמה דקות נשמעו נקישות על הדלת. החתן נכנס ואמר - "לא יכולתי להתאפק באתי לראות את המתנה".

"טוב שבאת!" - אמר הרב. "קודם נשתה כוס קפה ונדבר, ואחר כך המתנה..." לאחר כמה דקות פנה הרב לבחור ואמר לו - "תוכל להשאיל לי את הפלאפון שלך לכמה דקות?"

"בודאי!" - ענה הבחור. הרב יצא מהמשרד, נעל את הדלת מבחוץ והלך לדרכו...

ובינתיים החתן מחכה לשובו של הרב. עשר דקות, עשרים דקות, חצי שעה, והרב לא חוזר. סבלנותו פקעה, הוא קם ממקומו ופנה לצאת מהמשרד לחפש את הרב, אך הדלת הנעולה מנעה בעדו.

עכשיו הבין איזו מתנה הכין לו הרב ליום נישואיו... 'אני כלוא

סגולת קריאת ספר התהילים - בחג השבועות

"זאז יעלו לרצון ביותר אמירת תהילותיו"

פשוטו כי כל תמני' אפי הם בקשות להכנות התורה והמצוות, והוא שייך לקבלת התורה.

השל"ה הק במסכת שבועות (פרק נר מצוה), כשאומר את סדר תיקון ליל שבועות, כתב וזה לשונו: "רק בספר תהילים מאר גם כן המזמור 'השמים מספרים כבוד אל' (תהילים י"ט), ומזמור 'יקום אלקים' (שם ס"ח), וכל המזמור דתמני אפי (שם קי"ט)". - מזמורים אלו נסובים בעיקר סביב תורה.

בספה"ק שער המלך (נעשה ונשמע פ"ז) מאריך בנחיצות הוספת המזמור ל"ט שבתהילים, וזה לשונו: "ובתיקון ליל שבועות נרשם כמה פרשת בתהילים שיאמר בליל שבועות, באתי להוסיף עוד שיהא החיוב לומר פרשה ל"ט 'למנצח לידותון מזמור לדוד': על הדתות הניתנו לנו היא התורה כמו שנאמר 'מימינו אש דת למו'. וגם נאמר בפרשה זו הודיעני ה' קיצי מה שהיו שפתי דוד דובבות בקבר שדיבר מיום מיתתו וקבורתו וביום מתן תורה היתה גויעתו, ומהראוי להזכיר חסדי דוד הנאמנים ולבכות על מיתתו ביום הזה, ובאותו הפרשה יתעורר עצמו לבכיה, וביותר בהפסוק 'שמעה ה' תפילתו ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש" עכ"ד. - ויוכל לפעול אז גדולות ונצורות

(מתוך החוברת חכו ממתקים פרשת במדבר - חג השבועות תשע"ח)

ביום ו' סיון - חג השבועות הוא יום פטירתו של נעים זמירות ישראל דוד המלך ע"ה כפי שמובא בירושלמי (מסכת חגיגה פ"ב הלכה ג') והשאיר ירושה נפלאה, לנו לכל ישראל את ספר התהילים, שסגולתו רבה מאד.

ובפרט ביומא דהילולא רבה, עת רצון עד למאוד לפעול ביום זה גדולות ונצורות. וכן כתב החיד"א: ומכיון שדוד המלך ע"ה נפטר ביום חג השבועות נוהגים לקרוא ביום זה את כל ספר התהילים שדוד המלך ע"ה חיברו (בספרו ברכי יוסף או"ח סימן תצ"ד). ובספרו מורה באצבע סימן ח' אות רכ"ה דנכון ללמוד התהילים בחג השבועות היות ויום דהילולא בחג השבועות ואז יעלו לרצון ביותר אמירת תהילותיו וכ"כ הגר"ח פלאג'י בספרו מועד לכל חי (סימן ח' אות ל"א).

וכן כתב בספר בן איש חי (שנה ראשונה פרשת במדבר סעיף ו'): לימוד התהילים ביום השבועות הוא צורך גדול שבו נפטר דוד הע"ה ויעלה לרצון יותר, ולכן כל אחד ילמוד התהילים כולו ביום השבועות.

בספר משמרת שלום (קאדינוב סי' ל"ט סק"ב) כתב: ובפרט יכון מאוד באמירת תמני' אפי' (פרק קי"ט) בליל שבועות - עפ"י

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מדוע החמירה כל כך התורה בעוון לשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים על כך מה שכתב ה'חפץ חיים' בספר שמירת הלשון (ח"א שער הזכירה פ"ב), שאדם המדבר לשון הרע ומעורר קטרוגים על ישראל, הקב"ה מקפיד עליו ואינו רוצה להצילו מצרותיו. והמשיל זאת לאדם שמרוב אהבתו לבנו מחפה עליו אף שמתנהג שלא כשורה,

כותב ה'חפץ חיים' בהקדמה, כי נראה פשוט שהטעם שהחמירה התורה כל כך בעוון לשון הרע הוא, משום שמעורר בזה הרבה את המקטרג הגדול על כלל ישראל, ועל ידי זה הורג כמה אנשים בכמה מקומות, וכמו שכתב הזהר הקדוש בפרשת פקודי.

[שהתעורר מחמת שסיפרו לשון הרע] ויאמר עד כמה גרועים מעשיהם של בניך, יהיה חייב להענישם, אבל יתגבר בו הקפדה ושנאה למי שעורר את המקטרג, מדוע גרם בסיפורו זה שצריך לכעוס על בניו, בהתבוננו שאין כוונתו כלל לתועלת אלא לקנטר ולבזות חברו, ולכך לא ירצה להצילו מצרותיו.

אמנם אם יבואו אנשים ויספרו לו על קלקולי בנו והתנהגותו הלא ראויה כלפי אנשים, בוודאי יכעס עליו אביו מאד, ויענישהו על כך בחומרה, ומי גרם לכל זה? המספר. וכן הוא הענין בדבור לשון הרע, שהרי הקב"ה אוהב את ישראל שהם בניו, ואף שידוע מעשיהם, אעפ"כ מתנהג עמהם בחסד ורחמים מרוב אהבתו אליהם, אבל אם יבוא אליו המקטרג

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

האם המלקט מן בשבת עובר על מלאכת תולש ומעמר?

שבת דף פא

"מיחייב משום תולש"

אף שלא היה גידולי קרקע. ובספרו שו"ת אבני נזר (או"ח סי' קל) מביא שהקשו לו ממה שכתב הספורנו הנ"ל שמבואר מדבריו שהמן הוא גידולי קרקע ועל כן המלקטו בשבת חייב משום תולש, וא"כ אין ללמוד ממנו לבישול בדבר שאינו מגידולי קרקע.

וכתב על זה "אין אחריות דברי ספורנו התמוהים עלי, בפרט שבגמרא (עירובין יז:) דרשו 'אל יצא איש ממקומו' לצאת בכלי ללקט המן, משמע שלקיטה עצמה אינה מלאכה".

ובמשך חכמה (שמות שם) כתב שהיה בלקיטת המן מלאכת עימור דהוי מלאכה גמורה, וכבר נצטוו על השבת במרה, רק תלי בפלוגתא אם יש עימור שלא בגידולי קרקע (שבת עג:). [ועי' כלי חמדה, ותורה שלמה בשלח מילואים יח]

(קב ונקי)

נאמר בתורה לגבי לקיטת המן בשבת (שמות טז כז-כח) ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו, ויאמר ה' אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי. ויש מקום לדון האם יש איסור בזה,

הספורנו (שם) כותב שהאיסור שעשו בלקיטת המן בשבת, שהיה זה חלול שבת בלי ספק אם היו מלקטים הדבר ממקום גידולו, כמאמרם ז"ל (שבת קז:) האי מאן דתלש "כשותא מהזמי והיני" (צמח שגדל על קוצים וגדל מריח הקרקע שהקוצים יונקים ממנו - רש"י) חייב משום תולש.

והנה באגלי טל (מלאכת האופה אות לה סק"א-ב) דן מנין שאסור מדאורייתא לבשל בשבת גם דבר שלא מגידולי קרקע, וכתב שלומדים זאת מהמן דכתיב (שם כג) "את אשר תאפו אפו"

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת
בכל יום...
המייל היומי של 'דרשו'

מהו סדר אמירת ה'הלל' ונוסח 'חתימת' ברכתו בליל הסדר?

שויש אומרים, שלאחר פרקי ההלל, אומרים ברכת יהללך ללא החתימה; ממשיכים בהלל הגדול, ונשמת כל חי, וחותמים את ברכת ישתבח בחתימה של הלל - "מלך מהולל בתשבחות"; ויש החותמים את 'ישתבח' בחתימה הרגילה, המסתיימת במילים "חי העולמים". ואם טעה וחתם את ברכת יהללך, לא יחתום לאחר מכן את ברכת ישתבח.

[שו"ע תפ, א, ומשנ"ב ד-ה; ביאורים ומוספים דרשו, 5]

לדעת השולחן ערוך, סדר אמירת ה'הלל' לאחר סעודת ליל הסדר הוא: פרקי ההלל, מ'לא לנו' עד הסוף; פרק קכו בספר תהלים, המכונה ה'הלל הגדול'; תפילת 'נשמת כל חי', כולל ברכת 'ישתבח', אך ללא ה'חתימה' של הברכה; ולבסוף, ברכת 'יהללך' הנאמרת לאחר ה'הלל', בחתימת 'מלך מהולל בתשבחות', כרגיל. ואם טעה וחתם את ברכת ישתבח, יאמר את ברכת יהללך ללא חתימה, כיון שחכמינו ז"ל תיקנו לומר לאחר ההלל ברכה אחת בלבד, ולא שתי ברכות.

האם צריך להחזיק את הכוס בשעת אמירת ה'הלל' בליל הסדר?

ויש מן הראשונים שכתב שצריך להחזיק את הכוס הרביעית מ'ארבע כוסות' בידו בשעת אמירת החלק השני של ההלל; וכן נהג הגר"ח מברסק, והסביר את מנהגו - שחכמינו ז"ל תיקנו לומר את ההלל 'על הכוס', והרי זה כ'קידוש', שתיקנו לאומרו על הכוס ומחזיקים את הכוס בשעת אמירתו. ויש אומרים שאין צורך להחזיק את הכוס בידו.

[שו"ע תפ, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 2-3]

את ה'הלל' שבלייל הסדר, אומרים בישיבה, למרות שבדרך כלל ההלל נאמר בעמידה; מפני שהאמירה בישיבה היא 'דרך חירות'. וטעם נוסף - מפני שההלל בליל הסדר מחולק לשני חלקים - האחד נאמר יחד עם ההגדה לפני הסעודה, והשני נאמר לאחר הסעודה - ולא רצו להטריח את האומר לעמוד פעמיים. ועם זאת, אין לאומרו ב'הסבה', אלא בישיבה רגילה, מתוך אימה ויראה.

האם ניתן לכבד ילד לומר את פסוקי 'הודו' ו'אנא' ב'הלל'?

לעשות זאת גם עם האשה והבנים הקטנים. ויתרה מזו, אם האב רוצה לכבד את אחד הילדים הקטנים לומר 'אנא', וכולים יחזרו אחריו, רשאי לעשות כן, כדי שהילד לא ירדם, וכדי לחנכו במצוות; אולם, אין לכבדו באמירת פסוקי 'הודו', משום שפסוקים אלו הם בתחילת פרק, ונראה כאילו מעמיד את הקטן להיות כעין שליח ציבור, ויש בזה מעט בזיון.

[שו"ע תעט, א, משנ"ב ט, י ריב, ושעה"צ יב; ביאורים ומוספים דרשו, 18]

את ה'הלל' בליל הסדר, ראוי לומר ב'זימון', דהיינו שיאמרוהו יחד שלושה אנשים גדולים, כדי שיאמרו את פסוקי 'הודו' ו'אנא' בצורה הנאמרת בבית הכנסת, שהאחד אומר תחילה, והאחרים אומרים אחריו. ולכן, מי שאין בשולחנו שלושה אנשים גדולים, ראוי שיחפש אורח, אשר ישלים את ה'זימון'; (ובלאו הכי, רצוי מאוד להזמין אורח לסעודת ליל הסדר). ובאין אפשרות לעשות זאת עם שלושה אנשים גדולים, ניתן

* לאחר אכילת המצה ל'אפיקומן' בליל הסדר, אסור לאכול מאומה; וכן אין לשתות משקה משכר, וראוי שלא לשתות שום משקה, למעט מים, תה, וכדומה.
* אסור לחלק את אכילת המצה של ה'אפיקומן' לשני מקומות שונים, אף באותו החדר. וכן אם נרדם במהלך אכילתה, לא ימשיך באכילתה לאחר שהתעורר.
* אף המברך ביחידות, או מי שנוהג בדרך כלל שלא לברך ברכת המזון 'על הכוס' אף כשמברך ב'זימון' - בליל הסדר צריך לברך ברכת המזון על הכוס, מאחר וראוי לקיים מצוה נוספת בכוס זו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מתי עדיף להפריש חלה - לפני האפייה או לאחריה?

לאתמול), חובה לצרף את כל המאפים שנאפו מבצק זה שהתחייב בהפרשת חלה, בתוך כלי אחד, על מנת שההפרשה תחול על כולם. פעולה זו מכונה: 'צירוף סל'.
וצירוף סל, מחייב בהפרשה גם באופן שקודם לכן לא היה חיוב הפרשת חלה, דהיינו, שאם אפו מספר בצקים, כל אחד בפני עצמו, ולא היה בהם שיעור חלה, ולאחר האפייה נעשה בהם צירוף סל - הרי הם חייבים בחלה.

[שו"ע תנז, א, ומשנ"ב ה; ביאורים ומוספים דרשו, 10, וראה עוד שם, 12 ו17]

במצות הפרשת חלה, נאמר בתורה: "ראשית עֲרֹסְתְּכֶם חֻלָּה תָּרִימוּ". עריסה, פירושה - בצק, והיינו, שלכתחילה יש להפריש את החלה בשלב לאחר הכנת הבצק, לפני האפייה. ואם לא הפרישו לפני האפייה, חובה כמובן להפריש לאחר האפייה; ודבר זה אף הוא נזכר בתורה: "וְהָיָה בְּאֲכֻלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה", כלומר, גם בשעה שאוכלים את הלחם, דהיינו לאחר האפייה, יש להפריש את החלה מהבצק.
אולם, מכיון שבדרך כלל אין במאפה אחד בפני עצמו שיעור חלה, דהיינו הכמות המחייבת בהפרשת חלה (ראה תקציר

הלוח היומי

ג' בסיון | רבי יעקב שמשון ב"ר יצחק שפירא זצ"ל, משפוטובקה, תלמיד המגיד ממעזריטש

ביום זה במהלך פרעות מסעי הצלב בשנת ד' אלפים תתנ"ו, הגיע הפורעים לקהילת מגנצא וטבחו בכ-1400 מיהודי העיר, גדוליה וחכמיה הי"ד, והעלו באש את העיר. (וע"כ נתקנה קינת "מי יתן ראשי מים").

בשנת ד' אלפים תתקכ"ה, הגיע הרמב"ם לשלום לארץ ישראל ונדר את היום הזה של ששון ושמחה והודאה, כפי שכתב: "בליל אחד בשבת בארבעה ימים לחודש אייר נכנסתי לים, וביום שבת, עשירי לאייר שנת תתקכ"ה עמד עלינו נחשול שבים לטבענו והיה זעף גדול בים, ונדרתי עלי: שני ימים אלו אצום בהם ואתענה בהם.. ואצווה על בני לעשות כן עד סוף כל הדורות, ויתנו צדקה כפי כוחם... בליל אחד בשבת, ג' ימים לירח סיוון, יצאתי מן הים בשלום ובאתי לעכו ונצלתי מן השמד והגענו לארץ ישראל. יום זה נדרתי שיהיה יום ששון ושמחה..."

יארציט:

תקס"א: רבי יעקב שמשון ב"ר יצחק שפירא זצ"ל, משפוטובקה, תלמיד המגיד ממעזריטש.
תרמ"ג: רבי מרדכי ב"ר יעקב עבאדי זצ"ל, מרבני חאלב ושכ' הבוכרים. ב' שו"ת מעיין גנים, נעים זמירות ועוד.
תרס"ד: רבי שניאור זלמן הירשוביץ זצ"ל, אב"ד גולדינגן.
תש"ד: רבי ישראל צבי ב"ר יהוסף רוטנברג זצ"ל הי"ד, אדמו"ר ור"י בקוסון, ב' אור מלא, ועמו נהרג בנו ר' אלטר חיים שלמה זצ"ל הי"ד.
תש"ד: רבי יצחק ב"ר מאיר רוזנבוים זצ"ל הי"ד, אדמו"ר בראחוב ובווישווה.
[אף שהתפרסם לאחרונה שיום זה הוא יארציט של רבנו הברטנורא ע"ה, אין לכך שום מקור מוסמך. (אוצר הגדולים ועוד)].

מ"ז לעומר

מהי התפילה השגורה בפיהם של ההורים?

תמיד תהיה תפילת האב והאם שגורה בפיהם להתפלל על בניהם שיהיו לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות, ויכוין מאוד בברכת אהבה רבה ובברכת התורה בשעה שאומרים: "ונהיה אנחנו וצאצאינו", וכן כשאומר ב"ובא לציון": "למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה".

(משנ"ב סימן מז ס"ק י')

נשתדל להרבות בתפילה עלינו ועל זרענו שנהיה לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות,
ובפרט במקומות שמבקשים על כך בתפילה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

* חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il